

LAUSUNNON ANTAMINEN LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖLLE LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YKSITYISTIELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

YMP § 9

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt kunnan yksityistieasioista vastaavalta lausuntoa ministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaiaksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lausunto tulee toimittaa liikenne- ja viestintäministeriölle 21.3.2017 mennessä.

Yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, joka antaisi hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiseksi ja ylläpidolle. Lakiuudistuksella pyritään mahdollistamaan uudenlaista elinkeinotoimintaa lisäämällä ammattimaisuutta yksityisteiden tienpitoon. Samalla turvattaisiin elinkeinoelämän kuljetusten ja yksityisteiden varrella sijaitsevan asutuksen edellyttämä liikkuminen varmistamalla tienpidon tarpeeksi korkea taso. Uusi yksityistielaki korvaisi vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisistä teistä (358/1962).

Keskeiset muutokset:

1. Kunnalliset tielautakunnat lakkautettaisiin

Uudistuksen myötä toimitustehtävät siirtyisivät Maanmittauslaitokselle ja osin mahdollisille kuntien kiinteistönmuodostamisviranomaisille. Muutoksenhakutehtävät siirtyisivät maa- ja metsätalouden ja kärkeäoikeuteen.

Uudistus parantaisi asiantuntemusta asioiden käsittelyssä.

Yleiset hallintotehtävät siirtyisivät perustettavaan valtion lupa- ja valvontavirastoon.

Samalla kevennettäisiin menettelyjä; tiekunnan perustaminen, jakaminen, yhdistäminen ja lakkauttaminen olisi mahdollista tehdä ilman toimitusta.

2. Avustuskriteereitä, rahoitusta ja hallintoa uudistettaisiin

Maakuntauudistuksen yhteydessä yksityisteiden valtionavustustehtävä siirretään maakunnille. Jatkossa avustuskriteereinä olisi vain yksityistien järjestäytyneisyys sekä yksityistietä koskevan tiedon olemassaolo, ajantasaisuus ja avoimuus.

Avustustaso määräytyisi kuntien ja maakuntien oman harkinnan perusteella.

Ulkopuolisten tienkäyttö olisi lähtökohtaisesti luvanvaraista ja tällaisesta käytöstä voitaisiin periä maksu. Lupaa ei kuitenkaan tarvittaisi sellaiseen satunnaiseen toimintaan, joka ei selvästi lisää tien kunnossapitokustannuksia. Jokamiehenoikeuksiin ei lakiuudistuksen yhteydessä puututtaisi.

Tiekuntien toimintaan tuotaisiin joustavuutta. Jatkossa tiekunta voisi muutamissa tapauksissa sopia säännöissään laissa erikseen määritellyistä asiakohdista jopa lain ohi. Tienpidon voisi myös ulkoistaa.

3. Rakentamisen lupamenettelyjä kevennettäisiin

VALTIMON KUNTA
OTE PÖYTÄKIRJASTA

Tiekunnat voisivat jatkossa toteuttaa infrahankkeita aiempaa laajemmin ja sujuvammin. Tieoikeus perustettaisiin kulkuoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viemärijohtojen ja muiden tien vaikutuspiiriin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden sijoittamista varten.

Tarkoituksena olisi, että esim. johdot voitaisiin sijoittaa tiealueeseen kuuluvaan pientareeseen, eli tiealueen määritelmää ei tarvitsisi laajentaa. Luvan toimenpiteeseen antaisi tiekunta tai tieosakkaat yhdessä, eikä maanomistajalta enää tarvitsisi erillistä suostumusta. Laitteiden ja rakenteiden omistaja vastaisi niiden kunnossapidosta, ellei muuta sovittaisi.

Esityksen mukaan nykyisin valtiolta haettavia avustuksia haettaisiin jatkossa maakunnilta. Avustusmenettelyyn sovellettaisiin edelleen valtionavustuslakia menettelyasioissa, mutta maakunnat määrittäisivät menettelyt tarkemmin itse. Lakisääteisiksi avustuskriteereiksi jäisivät perustettu tiekunta sekä yksityistierekisteriin kuuluvan tiedon olemassaolo ja ajantasaisuus.

Maakunnat eivät jatkossa olisi sidottuja avustamaan ainoastaan sellaisia teitä, joilla on pysyvää asutusta, vaan yksityistieavustusten jaossa voitaisiin jatkossa painottaa myös paikallisen elinkeinoelämän ja biotalouden tarpeita.

Liikenne- ja viestintäministeriön ylitarkastaja Eeva Ovaska on Valtimon kunnalle vastannut kunnan kyselyyn lakimuutoksen vaikutuksista kunnan yksityisteille myönnettävien avustusten käsittelyyn jatkossa seuraavasti:

"Kuntien mahdollisuuteen avustaa yksityisteitä ei ole tarkoitus puuttua, eikä tielautakuntien lakkauttamisella ole vaikutusta tämän mahdollisuuden kannalta. Kuitenkin nyt lausunnoilla olevassa luonnoksessa esitetään, että säädettäisiin kriteeriksi kuntien avustuksille, että avustettavan yksityistien tulisi olla järjestäytynyt tiekunnaksi ja sitä koskevat yksityistierekisterin tiedot tulisi olla ajan tasalla. Tällä tavoiteltaisiin tiekuntien hallinnollisen tiedon ajantasaisuuden varmistamista ja kannustettaisiin järjestäytyneisyyteen, jonka katsotaan olevan tärkeä elementti yksityisteihin liittyvässä tehokkaassa ja ammattimaisessa tienpidossa.

Yksityistielain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien teiden avustamiseen lailla ei edelleenkään vaikutettaisi (mm. kiinteistön sisällä kulkevat omat tiet, joihin kenelläkään ei ole yksityistielain mukaista tieoikeutta)."

Rakennustarkastajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta toteaa liikenne- ja viestintäministeriölle sen luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laiksi, ettei sillä ole luonnoksesta huomautettavaa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

Valtimolla 22.2.2017
Pöytäkirjanpitäjä

Sanna Partanen

VALTIMON KUNTA
OTE PÖYTÄKIRJASTA

Liitteet Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 25.1.2017
Yksityistielain uudistuksesta pyydetään lausuntoja
Luonnos hallituksen esitykseksi yksityistelaiksi, 25.01.2017
Yksityistielain uudistus - keskeiset muutokset
Yksityistielain kokonaisuudistus - kysymyksiä ja vastauksia

Jakelu Liikenne- ja viestintäministeriö
Eeva Ovaska/lvm, (word)
Kaisa kuukasjärvi/lvm, (word)
Kuntaliitto